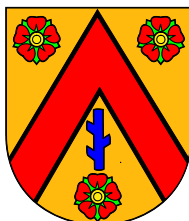

Město Police nad Metují

ORGANIZAČNÍ SMĚRNICE

č. 06/2022

o energetickém managementu města Police nad Metují

Účinnost: 1. 1. 2023
Schváleno: RM 12. 12. 2022

Dílo bylo zpracováno za finanční podpory
Státního programu na podporu úspor energie – Program EFEKT II

čl. 1

Preambule

- 1) Tato směrnice upravuje zásady a vnitřní procesní postupy systémů managementu hospodaření s energií v energetickém hospodářství města Police nad Metují.
- 2) Účelem této směrnice je:
 - a) sjednocení a efektivní nastavení vnitřních procesních postupů při nakládání energií
 - b) centralizace řízení procesů nakládání energií s cílem neustálého zlepšování energetické hospodárnosti energetického hospodářství města
- 3) Směrnice je zpracována v souladu s normou ČSN EN ISO 50001 Systémy managementu hospodaření s energií (dále Norma) a obsahuje odkazy na navazující dokumenty, a s ohledem na požadavky dotačního titulu EFEKT II, který finančně podpořil financování zavedení systému energetického managementu ve městě Police nad Metují. V případě certifikace je potřeba směrnici doplnit dalšími dokumenty požadovanými Normou.
- 4) Systém managementu hospodaření s energií (dále také jako „EnMS“), zavedený v organizaci, specifikuje základní nástroje, metody a postupy, které se uplatňují při efektivním řízení energetické hospodárnosti.

čl. 2

Definice pojmů

- 1) Pro účely této směrnice se rozumí:
 - a) **norma ISO 50001:2019** - soubor požadavků, kterými je zabezpečeno plnění požadavků zajišťujících zvyšování energetické hospodárnosti, zlepšování energetické účinnosti a využívání a spotřeby energie. Systém založený na požadavcích této normy je systém managementu hospodaření s energií (EnMS).
 - b) **Město** – město Police nad Metují
 - c) **systém řízení** - soubor metod, postupů a nástrojů, které využívá organizace k řízení svých aktivit, který mimo jiné zahrnuje prvky systému managementu hospodaření s energií.
 - d) **zainteresovaná strana** – osoba nebo organizace, která může mít vliv na rozhodnutí nebo činnost organizace a tím ovlivnit funkčnost energetické hospodárnosti organizace (pozitivně i negativně)
 - e) **energetická účinnost** - poměr, nebo jiný kvantitativní vztah, mezi výstupem výkonnosti, služby, zboží nebo energie a vstupem energie
 - f) **energetická hospodárnost** - měřitelný výsledek vztahující se k energetické účinnosti, užití energie a spotřebě energie
 - g) **energetický cíl** - specifikovaný výsledek nebo soubor stavů, kterých má být dosaženo, aby byla naplňována energetická politika týkající se zvýšení energetické hospodárnosti
 - h) **výchozí stav spotřeby energie** – kvantitativní údaj, který je základem pro porovnání s následujícími obdobími
 - i) **cílová hodnota v oblasti energie** - kvantifikovaný cíl zlepšování energetické hospodárnosti
 - j) **tým managementu hospodaření s energií (tým EnMS)** - tým, který koordinuje a zajišťuje činnost energetického managementu a provádí činnost pro neustálé zlepšování energetické hospodárnosti

- k) **statický faktor** – identifikovaný faktor, který významně ovlivňuje energetickou hospodárnost a běžně se nemění
- l) **relevantní proměnná** – kvantifikovatelný faktor, který významně ovlivňuje energetickou hospodárnost a běžně se mění
- m) **ukazatel energetické hospodárnosti (EnPI)** – stanovené měřítko nebo jednotka energetické hospodárnosti organizace, jehož hodnota představuje kvantifikaci v určitém okamžiku nebo stanoveném období
- n) **významné užití energie (SEU – Significant Energy Use)** – jedná se o největší spotřebitele energie v budově (např. klimatizace, ventilace, kuchyňský provoz, atd.)

čl. 3

Odpovědnost v procesu EnMS

- 1) Rada města prokazuje svou vůdčí roli a závazek k neustálému zlepšování energetické hospodárnosti a zlepšování efektivity EnMS energetickou politikou města a jejím podpisem a zveřejněním na webových stránkách města. Rada města je zodpovědná za zajištění fungování systému EnMS.
- 2) Odpovědnými osobami jsou:
 - a) Energetický manažer;
 - b) Osoby zastupující jednotlivé příspěvkové organizace a subjekty sídlící v objektech vlastněných Městem
- 3) Spolupracujícími osobami jsou:
 - a) vedoucí odboru, organizační složky, tajemník, starosta.

ČÁST II. SYSTÉM ENMS

čl. 4

Kontext organizace

- 1) Město Police nad Metují se nachází v okrese Náchod v Královéhradeckém kraji a žije zde přibližně 4000 obyvatel. Obec vykonává svoje funkce podle zákona č. 128/2000 Sb. o obcích ve znění pozdějších předpisů.
- 2) V souvislosti s výše uvedenou legislativou je město oprávněno řídit spotřeby energie organizací zřizovaných a založených městem, nebo organizace, kde má město akciový podíl. Cílem města je postupně začlenit do systému energetického managementu všechny organizace města a řídit tak jeho kompletní spotřebu.

čl. 5

Určení rozsahu systému managementu hospodaření s energií

- 1) V rámci systému managementu hospodaření s energií jsou určovány a dokumentovány předmět a hranice EnMS.

- 2) V hranici EnMS je v současnosti 25 organizací a obytných budov s celkovou roční spotřebou cca 5 500 MWh a veřejné osvětlení města s celkovou roční spotřebou 200 MWh, je předpokládáno postupné zahrnutí všech organizací. Jedná se o administrativní objekty, vzdělávací objekty, objekty občanské vybavenosti, sociální objekty, obytné budovy a uliční osvětlení.
- 3) Organizace jsou odběrateli elektřiny, plynu, tepla a vody. Fakturace elektřiny, plynu a tepla je prováděna ve většině případů měsíčně, fakturace vody většinou ročně.

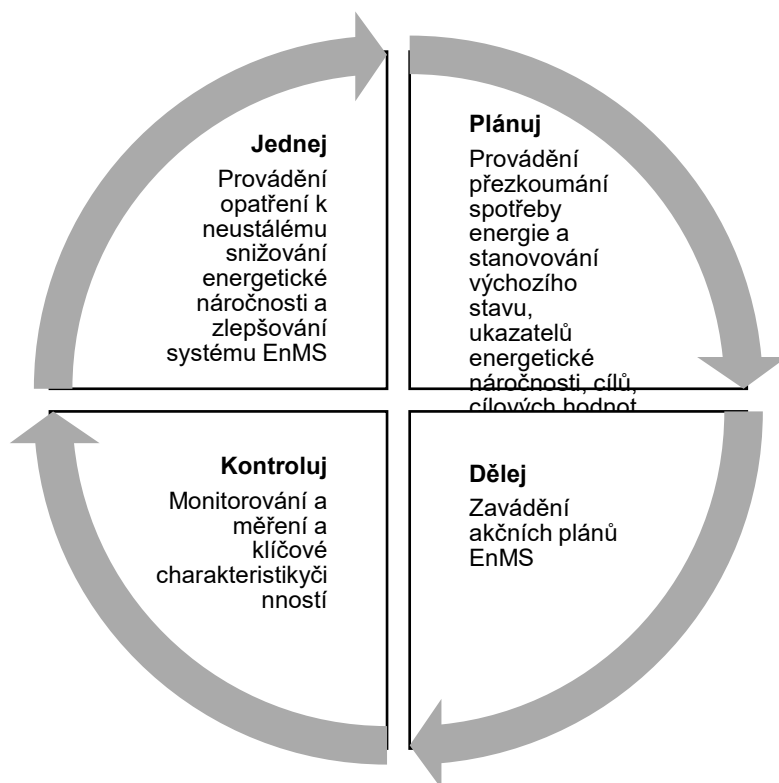
čl. 6

System managementu hospodaření s energií

- 1) Město zavedlo systém managementu hospodaření s energií v souladu s ISO 50001. Některé prvky dané normou nejsou implementovány, před certifikací budou muset být doplněny. Vedení města se zavázalo ke strategii neustálého zlepšování energetické hospodárnosti.
- 2) Systém EnMS je zaveden podle principu P-D-C-A – Plánuj – Dělej – Kontroluj – Jednej.

Proces neustálého zlepšování probíhá cyklicky a skládá se z následujících činností:

1. Měření a zaznamenávání spotřeby energie - data o spotřebě energie (a vody) minimálně v měsíční podrobnosti
2. Stanovení potenciálu úspor energie - stanovení výchozího stavu (přezkum spotřeby)
3. Realizace opatření
4. Vyhodnocování spotřeby energie a účinnosti realizovaných opatření
5. Porovnávání velikosti úspor předpokládaných a skutečně dosažených
6. Tvorba a aktualizace energetických koncepcí, energetických (akčních) plánů

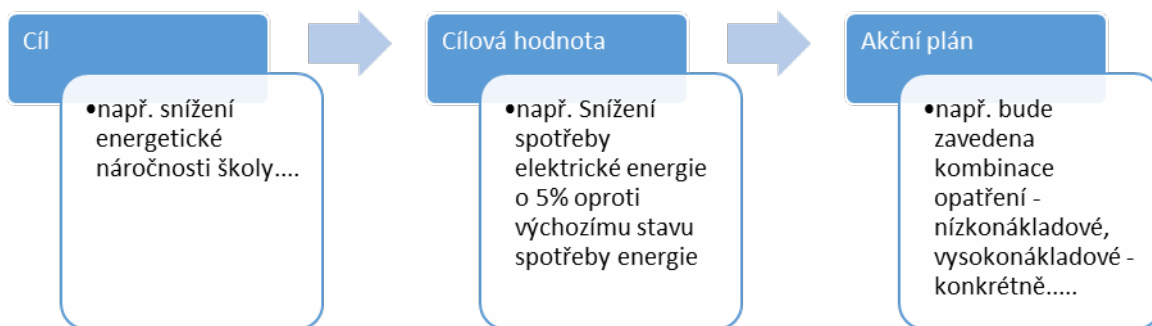

čl. 7 Vedení a závazek

- 1) Rada města prokazuje svou vůdčí roli a závazek k neustálému zlepšování energetické hospodárnosti a zlepšování efektivity EnMS energetickou politikou města a jejím podpisem a zveřejněním na webových stránkách města. Rada města je zodpovědná za zajištění fungování systému EnMS.
- 2) Je zavedena pozice energetického manažera, který je zařazen do struktury vedení města a disponuje příslušnými kompetencemi. Mezi pravidelné povinnosti a kompetence energetického manažera patří:
 - a) Monitorování spotřeby energie, vyhodnocování spotřeb
 - b) Plánování – spoluplánování investičních akcí, nastavování cílů spotřeby energie
 - c) Nákup energií – spolupráce na nákupu energií
 - d) Sledování aktuální legislativy a zajišťování souladu s legislativou
 - e) Komunikace napříč odbory v návaznosti na majetek města
 - f) Komunikace s představiteli příspěvkových organizací
 - g) Komunikace s vedením města
 - h) Školení v oblasti EnMS
- 3) Každá z organizací, které jsou součástí EnMS disponuje jmenovanou zodpovědnou osobou, která vykonává následující činnosti:
 - a) Měsíční pravidelné odečítání dat
 - b) Reportování spotřeb energetickému manažerovi/vkládání dat do xls souboru
 - c) Hlášení všech neshod souvisejících s provozem energetického hospodářství energetickému manažerovi
 - d) Spoluřešení neshodných situací
 - e) Shromažďování dokumentace k budově – revizních zpráv, technické dokumentace, PENB, dalších
 - f) Sestavování námětů ke snížení energetické náročnosti organizace ve formě zásobníku projektů k zahrnutí do investičního plánu města

čl. 8**Plánování – Energetické cíle a cílové hodnoty**

- 1) Město prostřednictvím energetického manažera nastavuje energetické cíle a cílové hodnoty těchto cílů, kterých je dosaženo důsledným uplatňováním organizačních opatření v kombinaci s investicemi do energeticky úsporných opatření budov a OZE spolu s pravidelnými odečty a vyhodnocováním odchylek od očekávaných spotřeb. Aby bylo dosaženo plánovaných cílových hodnot, nastavuje město každoročně akční plány, které jsou schvalovány zastupitelstvem/radou města.

- 2) Zdroji cílů jsou:

- náměty PO na snížení energetické náročnosti, zařazení do plánu investičních akcí
- časté neshody v měření v konkrétní organizaci zapříčiněné např. stářím technologie
- stáří a nefunkčnost budovy jako celku
- další

čl. 9**Plánování – Akční plány**

- 1) Akční plány slouží městu k naplánování realizace cílů. Obsahují vždy:

- Popis aktivity – v krocích
- Očekávaná úspora energie
- Předběžný rozpočet investičního záměru
- Zdroj financování
- Zodpovědnou osobu
- Termín dokončení, eventuálně termíny jednotlivých milníků projektu
- Termín přezkoumání
- Přezkoumávající osoba

čl. 10**Přezkoumání spotřeby energie**

- 1) Město prostřednictvím energetického manažera každoročně provádí přezkoumání spotřeby energie a vody. Jedná se o činnosti, pomocí kterých se zjišťuje aktuální energetická náročnost města a organizací zahrnutých do EnMS.

Skládá se z následujících dílčích činností:

- Identifikace současných energonositelů energie nebo vody

- b) Hodnocení minulého a současného užití energie a jeho spotřebu
 - c) Identifikace významného užití energie (SEU – Significant Energy Use)
 - d) Určování relevantních proměnných
 - e) Identifikace osob s vlivem na SEU
 - f) Stanovení příležitostí k energetickým úsporám
- 2) Přezkoumání spotřeby energie je prováděno v pravidelných ročních intervalech a zahrnuje veškeré změny energetického hospodářství města. Pravidelné přezkoumávání spotřeby umožňuje sledovat a vyhodnocovat dlouhodobý trend spotřeby energie.

čl. 11

Výchozí stav spotřeby energie

- 1) Při analýze spotřeb energetický manažer vychází z tzv. výchozího stavu spotřeby energie (zjištěného v rámci přezkoumání spotřeby energie před začátkem dalšího kalendářního roku), který je porovnáván s aktuální spotřebou. Hodnota výchozího stavu spotřeby energie se tzv. normalizuje, což znamená, že se „zpětně“ aktualizuje při změně okrajových podmínek v období od jejího nastavení do současnosti (např. pokud se v mezidobí změnila hranice EnMS nebo spotřebu ovlivňovala jakákoli měřená proměnná).

čl. 12

Součinitel energetické hospodárnosti

- 1) Součinitel energetické hospodárnosti (EnPI) je obecně hodnota (absolutní, měrná nebo vztah), který vyjadřuje energetickou náročnost organizace, a jehož porovnáním, event. trendem, se zjišťuje stav spotřeby energie a generovaná úspora, event. plýtvání. EnPI města jsou stanovena v příloze.

čl. 12

Plánování sběru energetických dat

Data jsou shromažďována:

- a) na základě údajů z fakturace – měsíční nebo roční.
- b) z odečtů – měsíční nebo roční.

Údaje z faktur a odečtů dodávají energetickému manažerovi představitelé organizací města zahrnutých do EnMS.

čl. 13

Podpora – Zdroje

- 1) Město prostřednictvím svého vedení se zavázalo poskytovat odpovídající zdroje pro stanovení, zavedení, udržování a neustálé zlepšování energetické hospodárnosti a zlepšování EnMS.

čl. 14

Podpora – Kompetence

- 1) V rámci EnMS jsou určeny osoby a jejich kompetence v oblasti systému energetického managementu (viz kap. Role, odpovědnosti a pravomoci).

čl. 15

Podpora – Povědomí

- 1) Všechny osoby ovlivňující energetickou náročnost organizací mají povědomí o základních principech EnMS a v pravidlech chování budovy směřujících k jejímu hospodárnému využívání jsou pravidelně proškolení. Osoby, které z rozhodovacích pozic přímo ovlivňují EnMS jsou vyškoleny přímo v systémech energetického managementu, toto školení probíhá každoročně, je prováděno energetickým manažerem a je dokumentováno.

čl. 16

Podpora – Komunikace

- 1) Přístup Města k energetické hospodárnosti je komunikován externě – prostřednictvím zveřejnění energetické politiky na webových stránkách Města.
- 2) Interní komunikace mezi energetickým manažerem a představiteli, event. technickými pracovníky organizací provozujících budovy zahrnuté do EnMS.
 - a) v případě jakékoli neshody hlášené ze strany provozovatele budovy či energetického manažera, v případě nefunkčnosti jakéhokoli stavebního či technologického prvku budovy vedoucího ke snížení energetické hospodárnosti nebo k ohrožení energetické hospodárnosti budovy, nebo
 - b) v případě jakékoli neshody zjištěné v rámci vyhodnocování měsíční spotřeby energie
 - c) v případě pořízování technického vybavení vedoucího ke změně energetické náročnosti budovy (to se týká i výměny spotřebičů)
Komunikace probíhá telefonicky/emailem – podle urgency neshody. Cílem komunikace je vyřešení nahlášené neshody.
 - d) Před vytvořením plánu investic na následující období komunikují představitelé organizací užívajících budovy s energetickým manažerem a příslušným odborem své náměty na investiční projekty vedoucí ke snížení energetické náročnosti organizace.
 - e) Během realizace investičních projektů
- 3) Interní komunikace mezi energetickým manažerem a zástupci odborů
 - a) Pravidelná komunikace při přípravě investičních projektů na další rok
 - b) Komunikace během realizace investičních projektů
- 4) Interní komunikace mezi energetickým manažerem a vedením města - Pravidelná komunikace v rámci přezkoumání systému EnMS prostřednictvím zprávy z přezkoumání EnMS (reporting výsledků EnMS za předchozí období)
- 5) Interní komunikace mezi energetickým manažerem a interním auditorem
Interní auditor sděluje energetickému manažerovi výsledky interních auditů systému EnMS, resp. předává protokoly interních auditů

čl. 17

Podpora - Dokumentovaná informace

- 1) Město prostřednictvím energetického manažera udržuje a aktualizuje následující dokumentaci:
 - a) Směrnice EnMS
 - b) Cíle, cílové hodnoty a akční plány
 - c) Hranice EnMS
 - d) Součinitel energetické hospodárnosti
 - e) Doporučení k chování uživatelů budov
 - f) Legislativní požadavky
 - g) Zpráva z přezkoumání systému EnMS

Dokumentace je uložena v interním informačním systému.

čl. 18

Provoz

- 1) Město plánuje a řídí procesy, které mají vztah k SEU.
- 2) Každoročně, podle aktuálních potřeb, vybírá investiční projekty ze zásobníku projektů, které jsou zaměřeny na snižování energetické náročnosti, resp. výrobu energie z obnovitelných zdrojů. Tyto projekty po odsouhlasení směřují do plánu investic, který je rozpracováván do formy akčního plánu.
- 3) Provoz budovy je řízen na základě Směrnice o chování uživatelů v budovách, se kterou jsou seznámeni zaměstnanci všech příslušných subjektů nacházejících se v budovách v rámci hranic EnMS. Veškeré revize a opravy řídí pověřený pracovník organizace, který komunikuje vzniklé neshody v oblasti EnMS s energetickým manažerem.

čl. 19

Návrh

- 1) Město v rámci svého provozu navrhuje opatření ke zlepšení energetické hospodárnosti. Kritérium energetické hospodárnosti je jedním z rozhodovacích kritérií při navrhování a plánování změn v rámci rekonstrukcí budov v majetku města či provozovaných organizacemi města.

čl. 20

Nákup

- 1) Při plánování rekonstrukce, nákupu nebo renovace zařízení či pořízování nového vybavení bere město v úvahu potenciální přínos této činnosti pro zvyšování energetické hospodárnosti. Kde je to vhodné, jsou požadavky na zvýšení energetické hospodárnosti začleněny do specifikace, návrhu a nákupních činností relevantních projektů.
- 2) Při nakupování energetických služeb, produktů a vybavení s potenciálním vlivem na významná užití energie přihlíží město k vlivu nakupovaného na energetickou náročnost.

čl. 21

Hodnocení výkonnosti

- 1) Základní délka monitorovacího období je 1 rok.
- 2) Denní spotřeby energie jsou sledovány ve všech budovách v rámci hranice EnMS. Jsou odečítány a zapisovány zodpovědnými osobami do xls souboru na sledování spotřeby energie a měsíčně analyzovány energetickým manažerem nebo jinou odpovědnou osobou na základě měsíčního EnPI. V případě vzniklé neshody ve spotřebách řeší energetický manažer neshody přímo s technickým pracovníkem organizace, příp. dalšími relevantními osobami.
- 3) Na začátku každého monitorovacího období je nastavena EnB, která je porovnávána s EnPI na konci období.
- 4) Energetický manažer vyhodnocuje spotřeby energie měsíčně/ročně (podle dat, která má k dispozici) na základě porovnání očekávaného a skutečného EnPI. Neshody řeší s příslušnými zodpovědnými osobami jednotlivých organizací. Cílem je postupně zpřesňovat měření tak, aby všechny spotřeby byly měřeny na měsíční bázi a vyhodnocovány na měsíční bázi.
- 5) Energetický manažer vede registr právních požadavků pro oblast energetické náročnosti. Registr obsahuje přehled příslušných právních předpisů, které mají vztah k užití a spotřebě energie a energetické účinnosti v budovách. Registr slouží pro identifikaci požadavků, které se dotýkají provozu budov v majetku Města, napomáhá zajišťování jejich plnění. Tým EnMS zajišťuje, aby byly tyto požadavky uvažovány při vytváření, zavádění a udržování EnMS. Registr legislativních požadavků je průběžně aktualizován (např. podle aktualizovaného přehledu legislativy na oborově zaměřeném portále TZB Info na <https://www.tzb-info.cz/pravni-predpisy>).
- 6) Energetický manažer ve vztahu k dodržování platné legislativy provádí následující činnosti:
 - a) průběžně sleduje aktuálnost registru,
 - b) aktualizuje registr na základě legislativních změn,
 - c) hodnotí dopad legislativních požadavků na provoz budovy,
 - d) navrhuje opatření potřebná pro plnění legislativních požadavků,
 - e) informuje příslušné osoby o aktuálních legislativních změnách.

čl. 22

Přezkoumání systému

- 1) Přezkoumáním systému EnMS se rozumí analýza výsledků EnMS za uplynulé monitorovací období a identifikace klíčových příležitostí a možností zlepšení systému managementu hospodaření s energií, které povedou k neustálému zlepšování energetické hospodárnosti města. Přezkoumání zajišťuje, že EnMS je uplatňován efektivně, a že vedení města podporuje EnMS příslušnými zdroji.
- 2) Město si stanovilo interval přezkoumávání 1 rok. Přezkoumání je realizováno formou zprávy, kterou připraví energetický manažer vždy v 1. až 2. měsíci kalendářního roku a předá ji ke komentářům představiteli vedení města, příslušným vedoucím odborů, případně dalším zainteresovaným osobám. Zpráva je připravována ve struktuře, která je připravená ve formě formuláře a zahrnuje i požadavky pro reportování v rámci programu EFEKT.

čl. 23
Neustálé zlepšování

- 1) Cílem města je postupně zlepšovat energetickou hospodárnost města a zapojovat do EnMS postupně všechny budovy, spolu s pravidelným vyhodnocováním a analýzou spotřeby energie a aktivním vyhodnocováním spotřeb ovlivněných měřenými proměnnými.

ČÁST IV.
PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

čl. 24
Závěrečná ustanovení

- 1) Tato organizační směrnice byla schválena Radou města dne 12. 12. 2022
- 2) Tato organizační směrnice nabývá účinnosti 1. 1. 2023.

.....
Mgr. Jiří Škop
starosta

Přílohy:
Rozsah a hranice EnMS

Rozsah energetického managementu města Police nad Metují a přehled kontaktních osob v jednotlivých budovách či objektech

1. Radnice, čp. 98 – Ing. Pohner, Ing. Scholz
2. Radnice, čp. 97 – Ing. Pohner, Ing. Scholz
3. Pellyho domy, čp. 75 – Rutarová Jana, vedoucí CKV a zástupce TS
4. Základní a mateřská škola, čp. 190 – Mgr. Karel Nývlt, ředitel
5. Jídelna ZŠ – Mgr. Karel Nývlt, ředitel a byt. část zástupce TS
6. Mateřská škola při ZŠ, čp. 227 – Mgr. Karel Nývlt, ředitel a byt. část zástupce TS
7. Mateřská škola Fučíkova, čp. 328 – Baláková Dana, ředitelka
8. Základní a umělecká škola, čp. 108 – Alžběta Černá, ředitelka
9. Muzea c čp. 341, zástupce TS a Frydrych Pavel
10. Budova s Českou poštou, čp. 340 – Ivo Hambálek, zástupce TS
11. Budova s Českou spořitelnou, čp. 377 – Ivo Hambálek, zástupce TS
12. Objekt bývalé školy, Pěkov, čp. 60 – Ivo Hambálek, zástupce TS ?
13. Tělocvična a hasičárna Hlavňov, čp. 117 – Ivo Hambálek, zástupce TS ?
14. Budova Kolárova divadla, čp. 151 – Jana Rutarová, vedoucí CKV
15. Dům s pečovatelskou službou, čp. 259 – Ivo Hambálek, zástupce TS
16. Hasičárna, Pěkov, čp. 56 – Ivo Hambálek, zástupce TS ?
17. Městská ČOV – Ivo Hambálek, zástupce TS
18. Areál koupaliště – Ivo Hambálek, zástupce TS
19. Zelený domeček, čp. 345 – Ivo Hambálek, zástupce TS
20. Pellyho domy, část v čp.268 – Ivo Hambálek, zástupce TS
21. Objekt bývalé KB, čp. 99 – Ivo Hambálek, zástupce TS
22. Bytový dům, čp. 115 – Ivo Hambálek, zástupce TS
23. Bytový dům, čp. 116 – Ivo Hambálek, zástupce TS
24. Bytový dům, čp. 407 – Ivo Hambálek, zástupce TS
25. Areál TS, čp. 80 – Ivo Hambálek, zástupce TS
26. Veřejné osvětlení – Ivo Hambálek, zástupce TS

Stav k 1.1.2023

Schváleno:

.....
Mgr. Jiří Škop
starosta